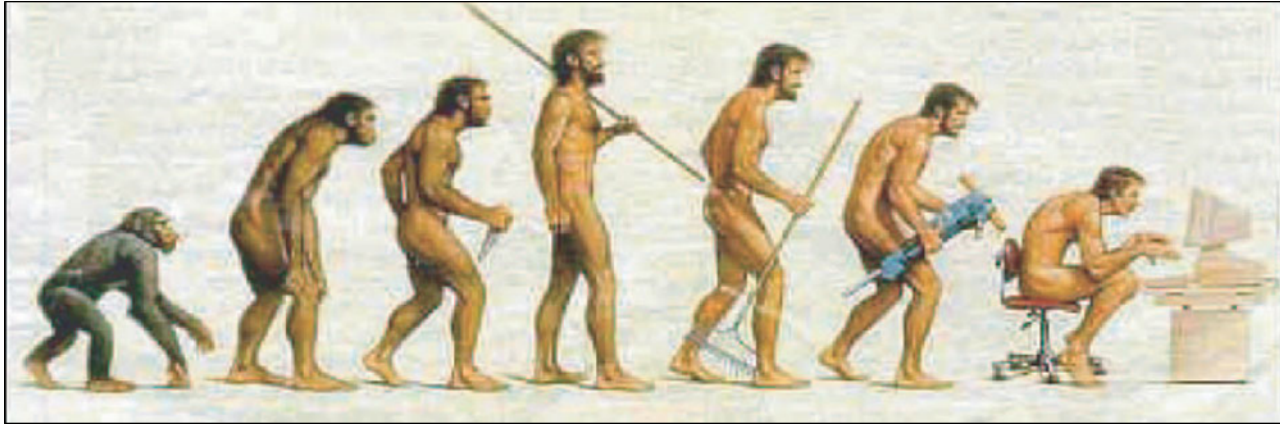

Arbetsmiljö

Gunnel Persson Anette Ranefjärd
Arbetsmiljöspecialister
Region Halland

Ingen ska bli sjuk
av att arbeta

Arbetsmiljö är ett samspel människa, teknik & organisation

Hur den fysiska miljön är ordnad

Stämningen och den sociala miljön

Teknik och IT-system som används

Hur arbetsorganisationen ser ut

Vad arbetet innehåller

	Främja hälsa	Förebygga ohälsa	Åtgärda ohälsa
Organisation	Arbetsmiljö- policy/riktlinjer	Systematiskt arbetsmiljöarbete	Rehabiliterings- process
Arbetsplats	Hälsofrämjande arbetsplats	Riskbedömning	Insatser för sjukskrivna
Individ	Friskvård	Tidiga signaler på ohälsa	Rehabilitering

Vad är en bra arbetsmiljö?

Att balansera tillvaron

(www.cirkor.se, foto Mattias Edwall)

Friskfaktorer*

Närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap

God kommunikation i form av återkoppling mellan medarbetare och chefer

Rättvis organisation, klara regler, respekt för alla, transparens

Kompetensutveckling hela yrkeskarriären

Stöd till chefer/arbetsledare

Prioritering av arbetsuppgifter vid hög arbetsbelastning

Ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) i vardagen

*Identifierade friskfaktorer i flera vetenskapliga studier med relevans för kommun- och landstingssektorn.

Utmaningar inom arbetsmiljöområdet i din verksamhet ?

Sunt arbetsliv

Suntarbetsliv.se

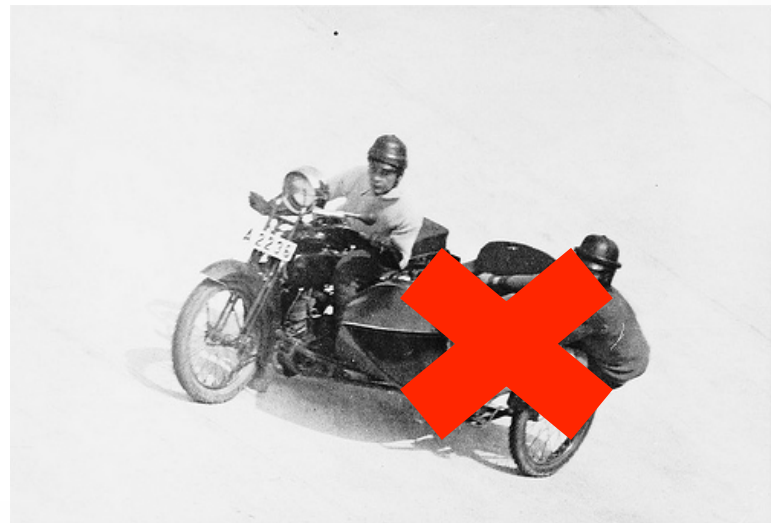
[Introduktion SAM](#)

[Att må bra på jobbet!](#)

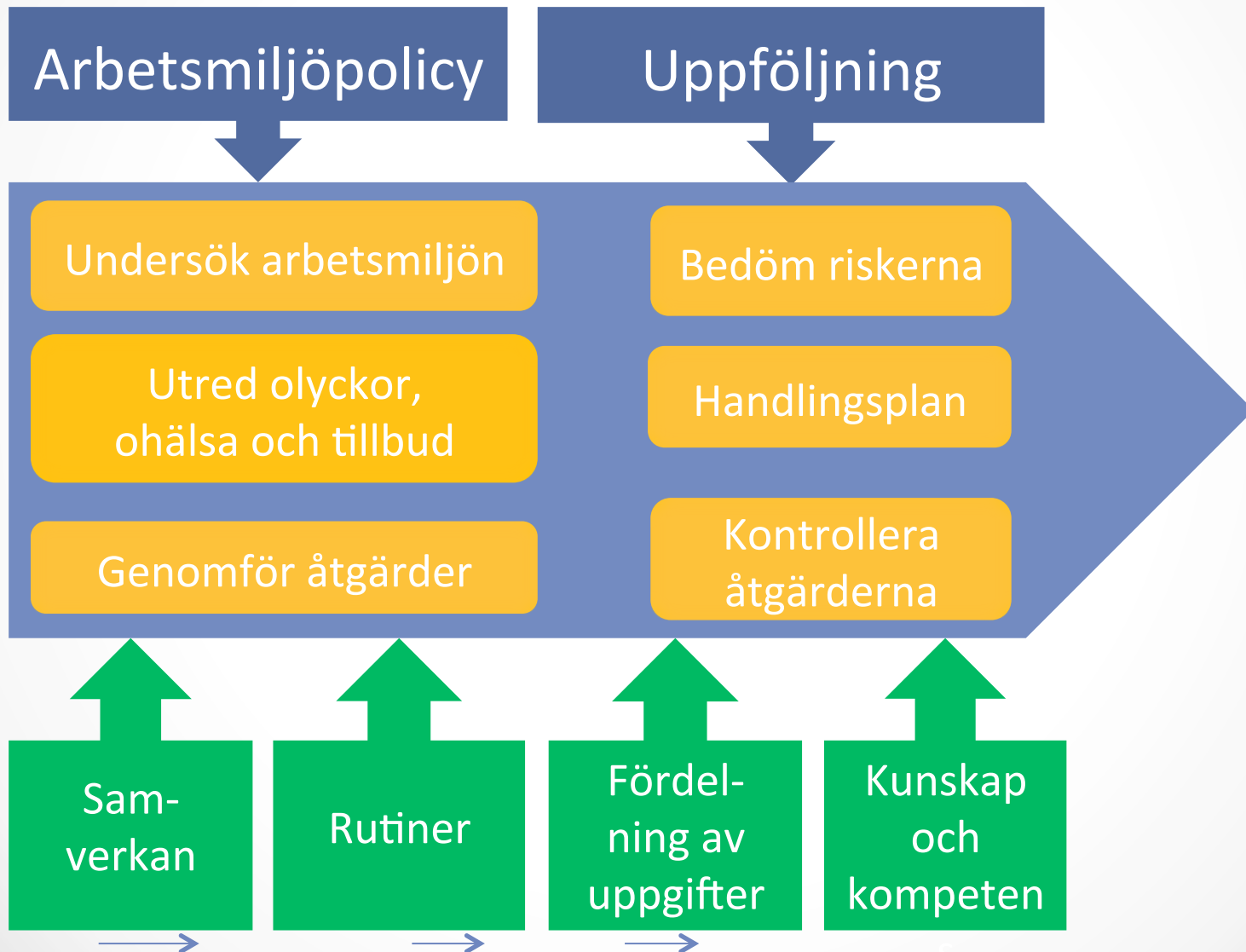
Systematiskt arbetsmiljöarbete

naturlig del av verksamheten

- Ska samordnas med verksamhetens styrning
- Personer som ansvarar för verksamheten ska också ha ansvar för arbetsmiljön
- Om arbetsmiljöarbetet sker utanför den dagliga verksamheten blir det en onödigt tung och svårstyrd sidovagn

Bättre arbetsmiljö

Arbetsmiljöansvar

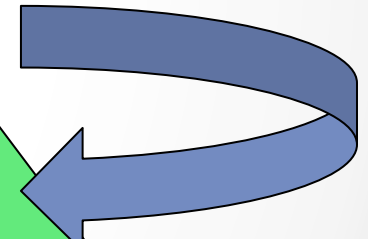
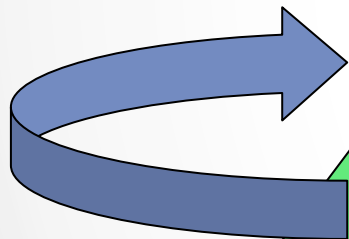
Fördelning av
arbetsmiljöuppgifter

- Resurser
- Befogenheter
- Arbetsmiljökompetens

Arbetsmiljöansvar

Möjligt att
returnera

Politisk
ledning

Chef

Chef

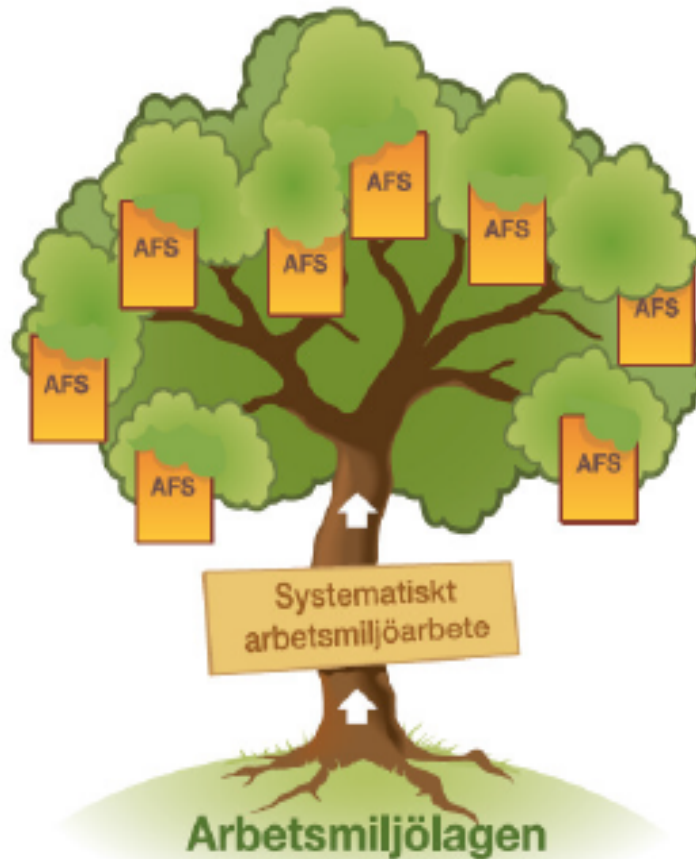
Chef

Medarbetare

Medarbetare

Medarbetare

Arbetsmiljölagstiftning

Lagstiftning

- Arbetsmiljölagen (AML), arbetsmiljöförordningen (AMF)
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS)
- Arbetstidslagen
- Tobakslagen
- Diskrimineringslag
- Semesterlagen
- Miljöbalken
- Socialförsäkringsbalken
- Lagen om medbestämmande i arbetslivet

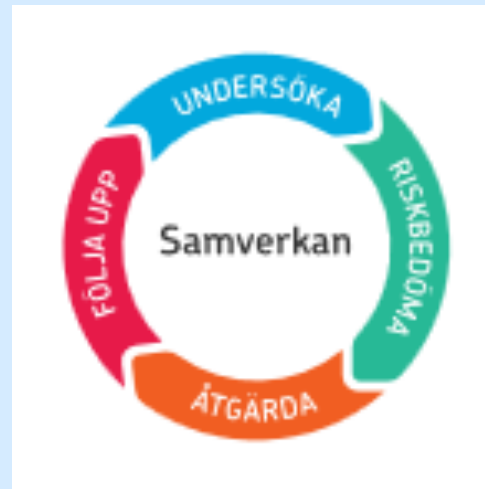

Roller & ansvar

Fördela
arbetsuppgifter

Chef

Tydliga rutiner i
arbetsmiljöarbetet

Medarbetare

Skyddsombud

Arbetsgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten

Göra riskbedömningar

Utreda ohälsa, olycksfall, allvarliga tillbud

Genomföra åtgärder

Kontrollera åtgärderna

Fördela arbetsmiljöuppgifter

Medarbetaren har också ett ansvar

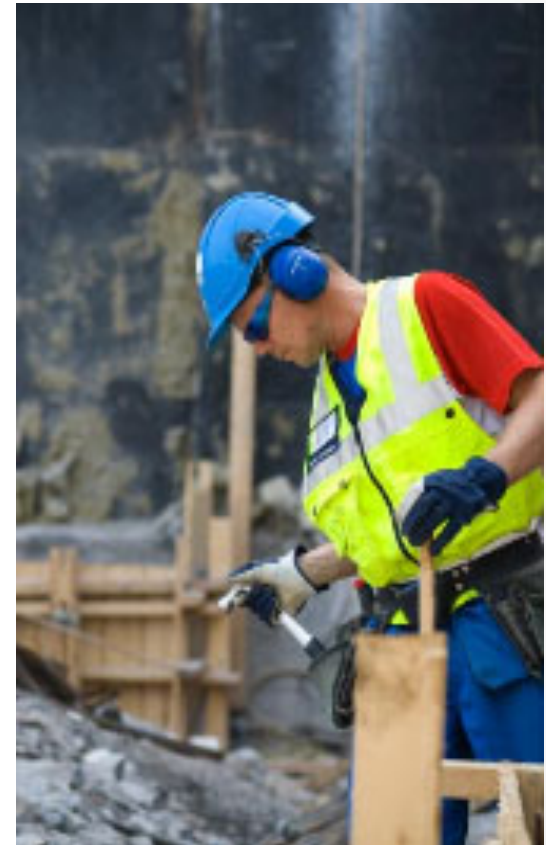
Medverka i arbetsmiljöarbetet

Följa givna föreskrifter och instruktioner

Underrätta AG om det föreligger omedelbar och allvarlig fara för liv och hälsa

Delta i genomförandet av åtgärder

Använda skyddsanordningar och personlig skyddsutrustning

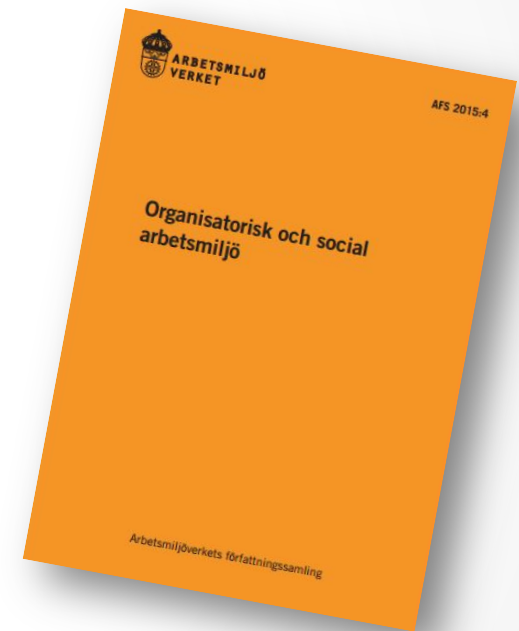

Vad är skillnaden mellan en bra arbetsmiljö och systematiskt arbetsmiljöarbete?

Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)

Tre områden i fokus

- Arbetsbelastning
- Arbetstidens förläggning
- Kränkande särbehandling

Organisatorisk och social arbetsmiljö

Kräver kunskaper

Ha mål inom området

Precisering av SAM

Fokus på förebyggande och främjande arbete

På arbetsplatsen ska man...

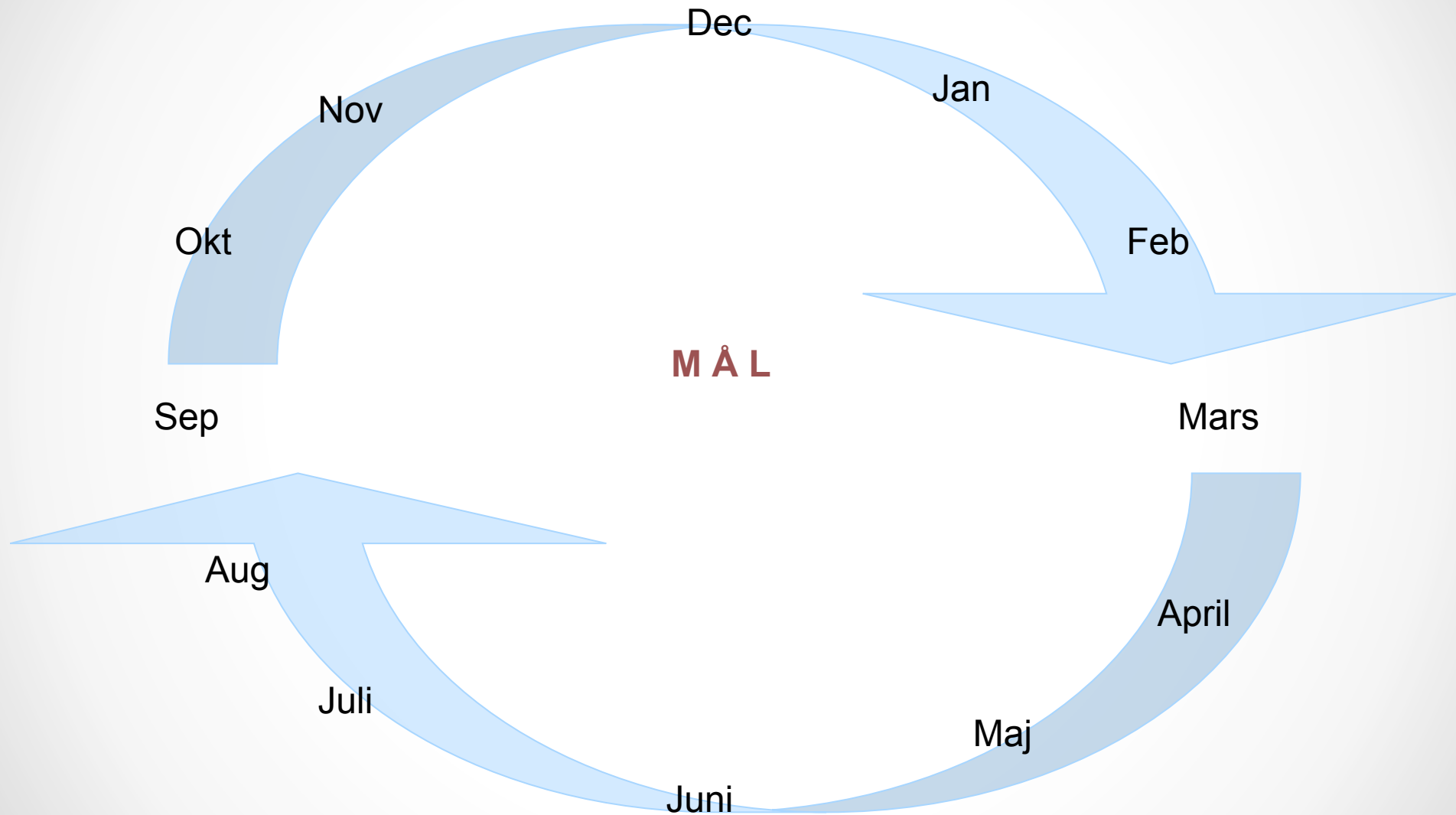
- Tydliggöra vilket resultat/mål som ska uppnås med arbetet
- Tydliggöra arbetsinnehåll och prioriteringsprinciper
- Identifiera om det förekommer psykisk påfrestning
- Bedöma risker kopplade till arbetstid
- Tydliggöra hur rutinen för kränkande särbehandling ska hanteras

När arbetar vi med arbetsmiljöfrågor?

Hur vet vi om vi har en bra arbetsmiljö?

Underlätta planering med ett årshjul

Swot-analys

Styrkor (interna faktorer)

Möjligheter (yttre faktorer)

Svagheter (interna faktorer)

Hot (yttre faktorer)

Arbetsmiljöarbete

I vardagen

APT

Medarbetarsamtal

Skydds rond

Riskbedömning

Medarbetarundersökning

Samverkansgrupp

Kartläggningar

Riskbedömning

- ska dokumenteras

Vid förändringar i organisationen

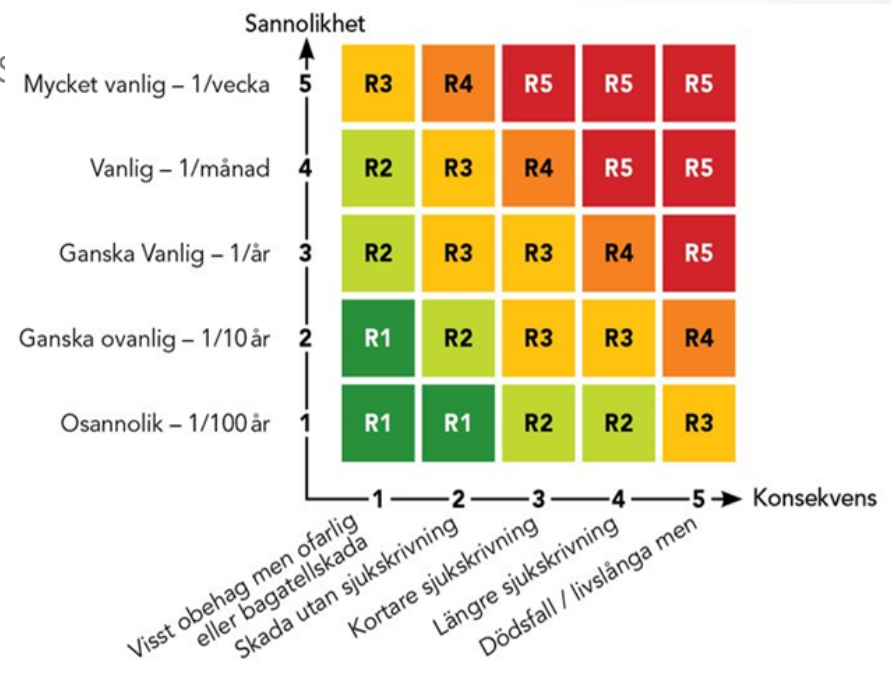
I särskilt riskfyllda miljöer

Vid utredningar av olyckor och tillbud

Regelbundet – t ex skydds rond

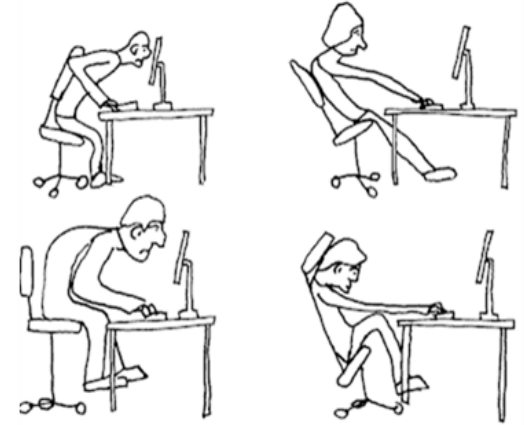
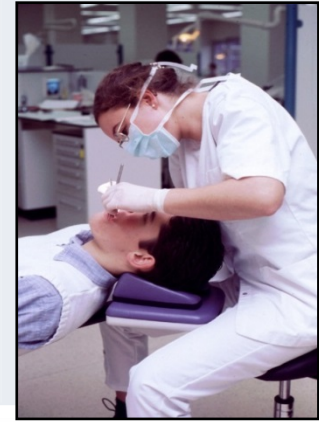
Relaterade frågeställningar

- Hur gör vi analysen?
- Vilka scenarier är troliga, konsekvenser?
- Vad har hänt tidigare?
- Hur stor är sannolikheten?
- Har det hänt tidigare, hur ofta?
- Accepterar vi risken?
- Vad kan förebyggas?
- Hur kan en konsekvens mildras?
- Vem ansvarar för åtgärderna?
- När ska åtgärderna vara klara?

Förslag på riskbedömning

[illegible]

Risker-tänk även på...

Ny teknik

Distansarbete

Inhyrd personal

Transporter

Ekonomiska krav

God arbetsmiljö ger god ekonomi

"Företagets viktigaste kapital sitter mellan öronen på medarbetarna. Det kapitalet måste vårdas för att inte förstöras.

En stressad hjärna kan inte samarbeta, vara kreativ och hitta nya lösningar. Dessutom har alla hjärnor fötter som kan traska iväg till konkurrenterna."

Lennart Levi
professor emeritus Karolinska Institutet

Arbetsmiljö.

400000 kronor – kostnaden för en utbränd medarbetare

Småföretag i kommunikationsbranschen är sämst av alla företag på arbetsmiljöarbete. Det visar en ny undersökning från Arbetsmiljöverket. Det ger stora kostnader i form av sjuk-skrivningar.

Monica Hedlund
monica.hedlund@dn.se

● Vart tredje företag inom kommunikations- och informationsbranschen bedriver inget systematiskt arbetsmiljöarbete och vet inte så

mycket om det, enligt deras egna bedömningar. Det handlar bland annat om webbyråer, datakonsulter och nyhetstjänster.

– I den här branschen saknas det både kunskaper om regelverket på arbetsmiljöområdet och verktyg för att jobba förebyggande. Problemen är inte heller lika uppenbara som inom industrin, där människor skadas plötsligt, säger Ulf Strandberg, ansvarig för handlingsprogrammet SAM på Arbetsmiljöverket.

Stressrelaterade sjukdomar är ett växande arbetsskadeproblem. Samtidigt är de ofta både långvariga

och kostsamma för arbetsgivarna. En utbränd medarbetare kostar i genomsnitt arbetsgivaren cirka 400 000 kronor i produktionsbortfall, enligt Arbetsmiljöverket. Det är ett av skälen till att Arbetsmiljöverket nu drar i gång en kampanj för att öka kunskapen om vad myndigheten kallar för "dolda faror" på jobbet och hur man jobbar förebyggande med dem.

Ulf Strandberg konstaterar att stressrelaterade problem bland medarbetarna inte alltid är lätta att se.

– Det krävs kunskap om hur de

här sjukdomarna uppstår. Konflikter på jobbet kan till exempel bero på problem i organiseringen av arbetet. Om man tittar regelbundet på risker i arbetsmiljön och till exempel har med den som en punkt på personalmöten är det lättare att jobba förebyggande.

För att underlätta för företagen att ta sig an problemet har Arbetsmiljöverket lagt upp en kampanjsida på sin webb och tagit fram ett startpaket med checklistor och exempel på hur man kan lägga upp sitt arbetsmiljöarbete.

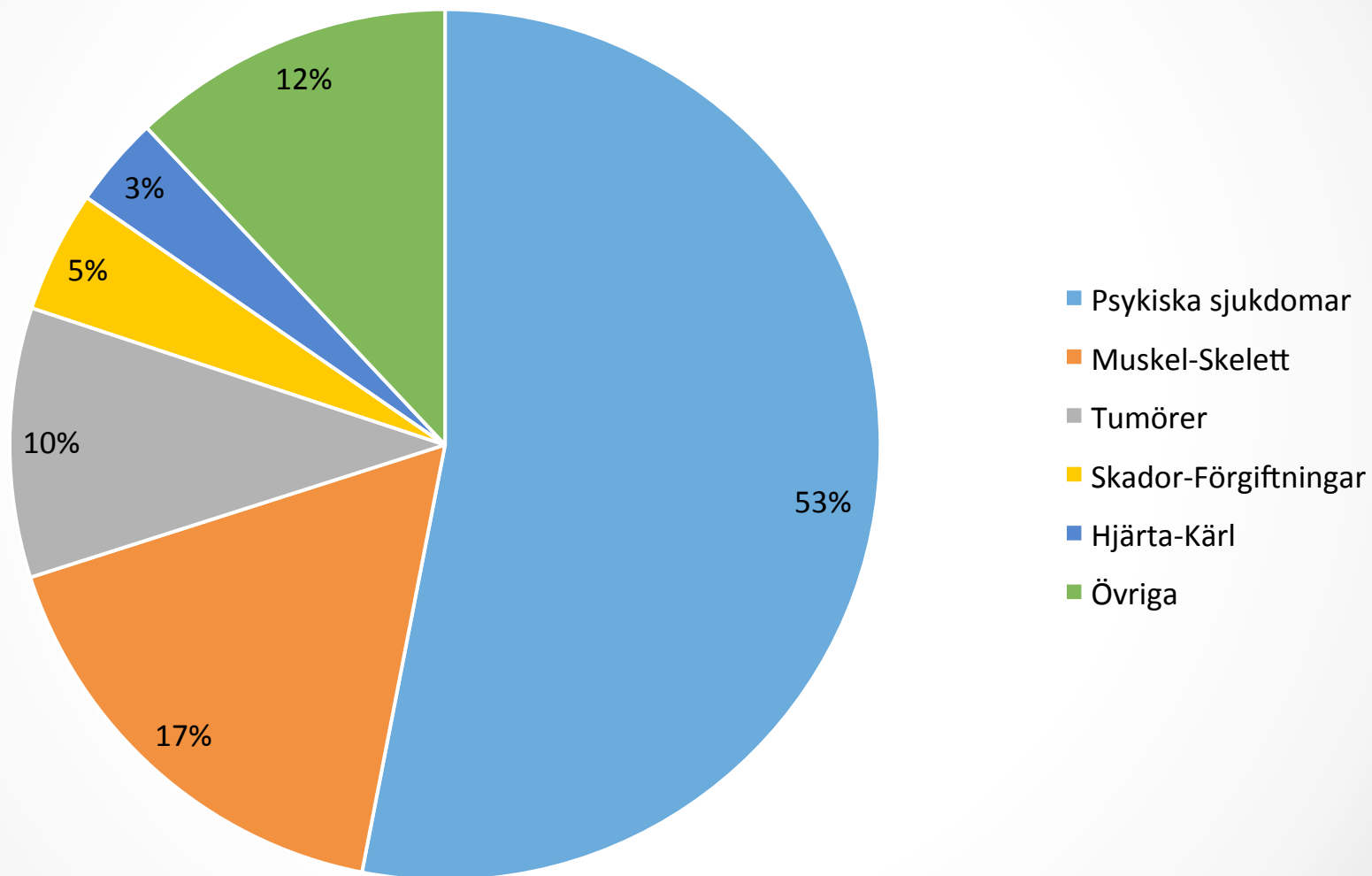
Fel ställning vid datorn ett vanligt problem. Foto: TT

Fakta. Sex faror på jobbet

- För stor arbetsbelastning
- Övertid
- Konflikter
- Dåligt ledarskap
- Ergonomi
- Fysisk arbetsmiljö

Diagnosfördelning sjukfall som är längre än 60 dagar (2017-09-14)

- anställda vid Hallands kommuner och landsting

Sjukfall och Rehabilitering

Den som varit sjukskriven en längre tid behöver ofta rehabilitering.

Så långt som möjligt träna upp de förmågor som fanns före sjukdomen eller skadan.

I rehabiliteringen ingår att lära sig att använda olika hjälpmedel för att återfå förmågor som påverkats av sjukdomen eller skadan.

Aktivt arbete med sjukfall och rehabilitering

Förkorta sjukskrivning och underlätta återgång, tidiga åtgärder

Chefen är uppmärksam på tidiga signaler på ohälsa

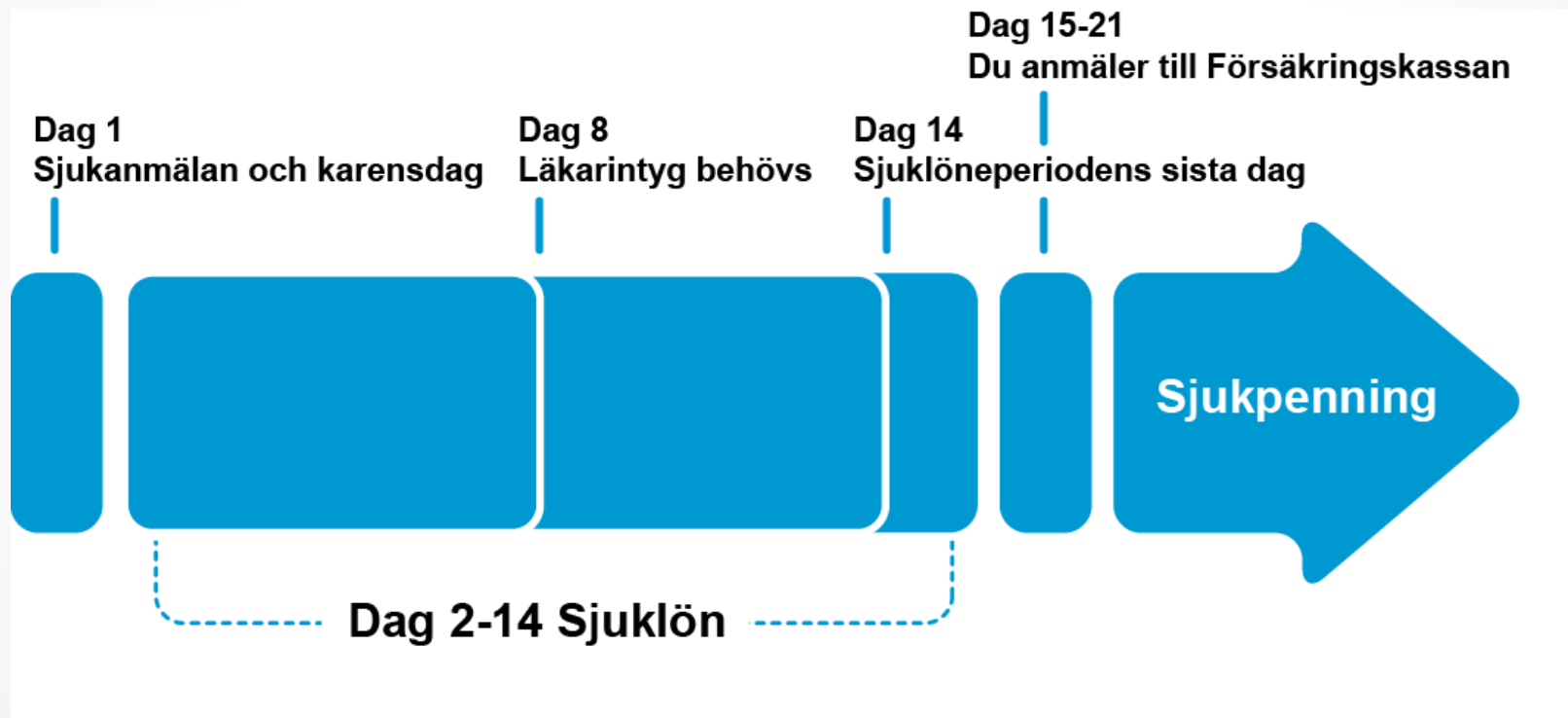

Chefen tar tidig kontakt med medarbetaren – under den första veckans sjukfrånvaro

Vid upprepad korttidsfrånvaro – (4) 6 fall under de senaste 12 månaderna

Vid längre sjukfrånvaro än 14 dagar upprättas en handlingsplan för återgång i arbete

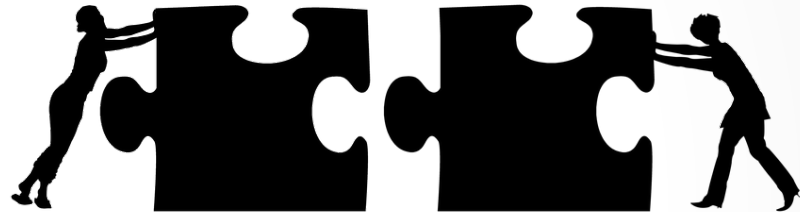
Sjukersättning – steg för steg

Samarbetspartners

 Arbetsförmedlingen

 Försäkringskassan

- Företagshälsovård
- FK
- Arbetsförmedling
- Arbetsmiljöverket

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

Arbetsskada och tillbud

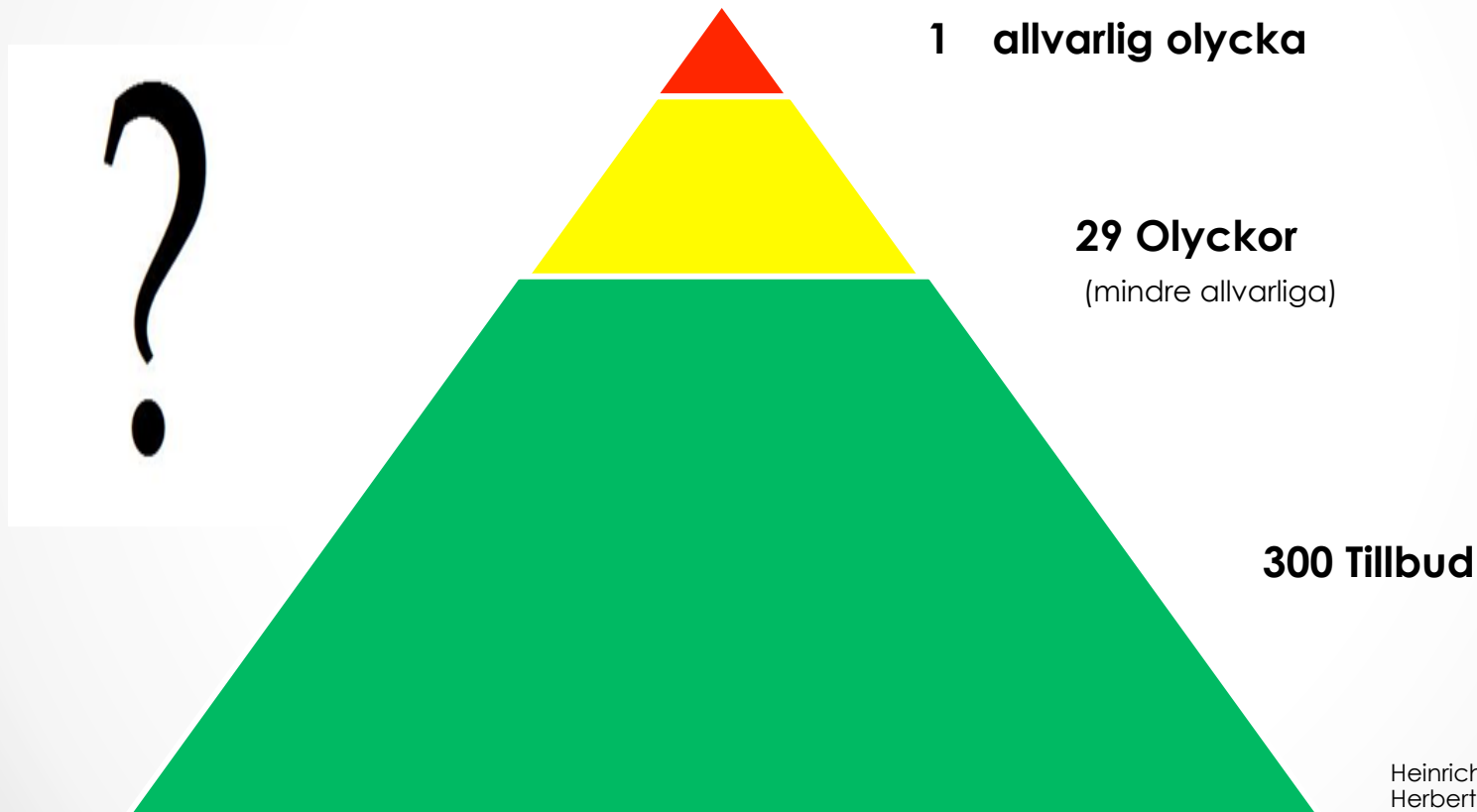
Arbetsskada

- Olycksfall i arbetet
- Färdolycksfall - normal resväg till och från arbetet
- Arbetssjukdomar (smitta)

Tillbud

- En oönskad händelse som hade kunnat leda till ohälsa eller olycksfall

Hur kan vi öka tillbudsrapporteringen...

Heinrich lag/Heinrich triangel
Herbert William Heinrich,
"Industrial Accident
Prevention,
A Scientific Approach", 1931

Hur jobbar vi med avvikelserapportering?

Tillsynsmyndighet

Lagstiftare

Myndighet som ska se till att arbetsgivaren driver sin verksamhet så att arbetsmiljökraven uppfylls

Har tillträde till alla arbetsplatser för att kontrollera arbetsmiljön

Arbetsmiljöinspektioner, "6:6 a" anmälningar

Inspektion Arbetsmiljöverket

- Sjukfrånvaro
 - Belastningsergonomi
 - Kemikalier
 - Ensamarbete
 - Tillbud & arbetsskador
-
- Introduktion för nyanställda
 - Hur genomförs riskbedömningar?
 - Hantering av organisationsförändringar
 - Våld och hot – både förebyggande och efterhjälpande
 - Trafikfrågor om tjänstebilar och resor med egen bil

“suntarbetsliv

www.suntarbetsliv.se

